

22. Zero T, Lussi A. Erosion – Facteurs chimiques et biologiques pour le praticien dentaire. // Internat. Dental J, 2005, 55: 285-290.

MORBIDITATEA SI EVALUAREA ASISTENTEI STOMATOLOGICE ACORDATĂ ADULȚILOR IN CONDITIILE ASIGURĂRILOR MEDICALE OBLIGATORII

Elena Tintiuc

Catedra Stomatologie terapeutică FPM UMSF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Morbidity and dental care assessment in adults with compulsory medical insurance

Dental assistance rendered to population in the public institutions is a priority task in our health-care system. This manifests by using modern methods of prevention, diagnosis and treatment of oral cavity diseases. This approach in the development of state-controlled dental services is also determined by the responsibility to guarantee the entire population (insured and uninsured) the access to dental aid, this being part of the compulsory medical insurance.

Rezumat

Asistența stomatologică acordată populației în instituțiile publice este una din direcțiile prioritare a sistemului de sănătate, care se manifestă prin utilizarea metodelor contemporane de profilaxie, diagnostic și tratament a afecțiunilor cavității bucale. Această strategie de dezvoltare a serviciilor stomatologice controlate de stat este determinată și de responsabilitatea asigurării accesului întregii populații (asigurați și neasigurați) la serviciile stomatologice în condițiile asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

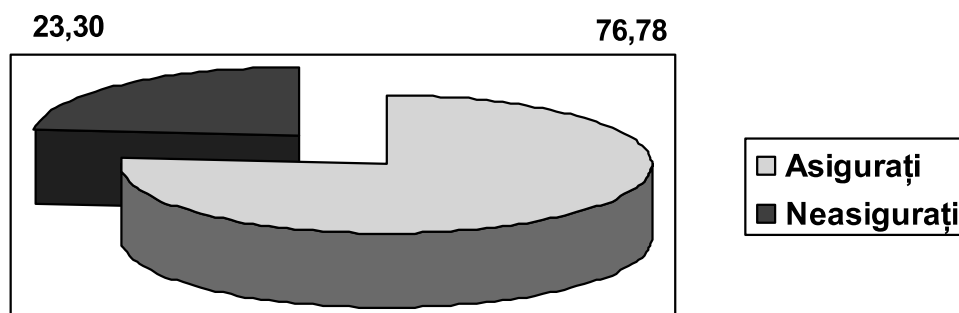
Actualitatea

Actualitatea temei este determinată la etapa actuală de necesitatea de a evidenția și de a aprecia pozitiv necesitățile cu caracter prioritar ce țin de ameliorarea și menținerea sănătății cavității bucale. În acest context, serviciului stomatologic îi revin realizări importante de profilaxie și tratament a afecțiunilor stomatologice și relațiile cu patologiiile organelor interne, aplicării eficiente a metodelor contemporane de supraveghere a factorilor ce influențează sănătatea cavității bucale. Rămâne majoră și problema ce ține de studierea și analiza rezultatelor opiniei medicilor și a populației referitor la asigurarea asistenței stomatologice de calitate în condițiile realizării principiilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Obiectivele principale ale temei reprezintă studierea morbidității stomatologice la adulți și a factorilor ce o determină, analiza comparativă a asistenței stomatologice până și după implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală, determinarea tendințelor de dezvoltare a serviciului stomatologic în condițiile social-economice noi. În cadrul studiului au fost utilizate următoarele metode: de observație, epidemiologică, prin expertiză, istorică și economico-financiară.

Studiul și analiza morbidității stomatologice servesc ca bază pentru evidențierea unor legături, care apoi pot fi utilizate pentru ameliorarea sănătății orale și reorientarea serviciului stomatologic la cerințele actuale. Rezultatele studiului efectuat au permis de a repartiza populația adultă în dependență de afecțiunile stomatologice și asigurarea medicală obligatorie (Fig. 1).

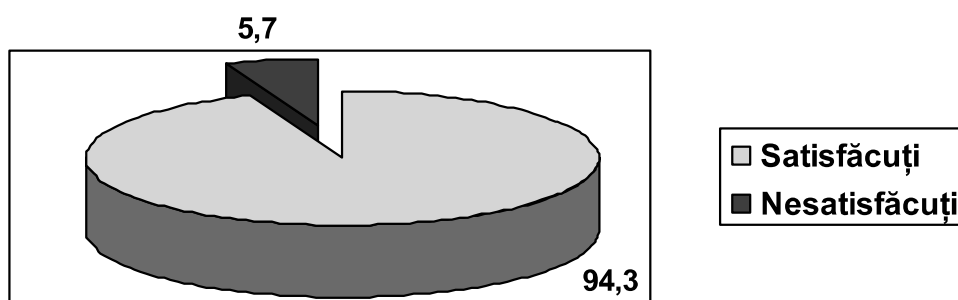
Datele prezentate în figura 1 ne demonstrează o diferență bine determinată dintre persoanele asigurate și neasigurate, care solicită asistență stomatologică în instituțiile de ambulator. În dependență de afecțiunile cavității bucale mai frecvent, conform rezultatelor adresabilității, la serviciile stomatologice de ambulator se adresează populația cu următoarele maladii: carie dentară, stomatită aftoasă acută, periodontită apicală exacerbată, periodontită apicală acută, pulpită acută, precum și extracții dentare. Aceste 6 maladii constituie circa 70 %

din persoanele cu afecțiuni stomatologice acute asigurate, cărora li s-au acordat servicii gratuite, conform Programului Unic de asistență medicală.

Figura 1. Asigurarea medicală obligatorie a populației cu afecțiuni stomatologice, %

Opinia populației referitor la activitatea instituțiilor stomatologice este un factor determinant în asigurarea calității asistenței medicale stomatologice (Figura 2).

Figura 2. Satisfacția populației de serviciile stomatologice acordate în condițiile de ambulator, %

Rezultatele prezentate în figura 2 demonstrează posibilitățile instituțiilor stomatologice de stat (controlate) în asigurarea populației adulte cu servicii stomatologice accesibile și calitative.

Este foarte important de menționat faptul că caracterul de stat în acordarea serviciilor stomatologice ca principiu fundamental al ocrotirii sănătății s-a păstrat și în condițiile noi ale asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Această situație este avantajoasă și prioritar pozitivă din punct de vedere al sporirii intereselor instituției medicale de stat în promovarea sănătății și profilaxia maladiilor, ameliorarea continuă a calității serviciilor medicale, asigurarea necesităților instituțiilor de stat cu resurse și altele.

Analiza situației în instituțiile stomatologice de stat demonstrează că implementarea asigurărilor obligatorii de asistență medicală creează condiții favorabile, în primul rând, economico-financiare în activitatea instituțiilor stomatologice de stat (Tabelul 1).

Conform datelor din tabelul 1, în instituțiile stomatologice de stat a mun. Chișinău pentru anul 2010 se stabilește tariful limită de 5,12 lei „per capita”, comparativ cu 1,49 lei în a. 2005 sau de 3,5 ori mai mare.

**Tariful limită „per capita” pentru asistența stomatologică,
Chișinău, aa. 2005-2010**

Nr. ord.	Anii	Tariful limită „per capita” (lei)
1.	2005	1,49
2.	2006	1,50
3.	2007	2,1
4.	2008	3,0
5.	2009	4,15
6.	2010	5,12

În scopul optimizării și modernizării serviciului stomatologic municipal, asigurării accesului populației cu serviciile specializate de ambulator este necesar de realizat următoarele:

1. Respectarea principiului teritorial (sectorial) pentru dezvoltarea continuă și integrarea serviciului stomatologic cu alte servicii specializate de ambulator în cadrul Asociației medicale teritoriale;
2. Elaborarea statutului serviciului stomatologic municipal cu stabilirea responsabilităților și a priorităților în aspect juridic, medico-social și economico-financiar reieșind din strategiile de dezvoltare a sistemului de sănătate;
3. Aprecierea asistenței medicale stomatologice de stat ca o problemă prioritară, care necesită permanentă perfecționare, orientată la asigurarea necesităților populației cu asistență stomatologică calitativă;
4. Elaborarea programelor speciale de educație pentru sănătate și a modului sănătos de viață, privind igiena cavității bucale și prevenirea maladiilor stomatologice;
5. Majorarea ritmică a limitei de finanțare a serviciilor stomatologice de ambulator și ajustarea lor la cheltuielile real suportate.

Bibliografie

1. BURLACU V., EȚCO C., TINTIUC E. *Aspecte medico-sociale și organizatorice ale asistenței stomatologice de stat în condițiile Asigurărilor Medicale Obligatorii.* //Sănătate publică, economie și management în medicină, nr. 1. Chișinău, 2007, p. 9-11.
2. CIOCANU M. *Sistemele de plată a furnizorilor de servicii medicale în cadrul asigurării obligatorii.* // Sănătate Publică, Economie și Management în medicină. Chișinău, Nr.3, 2003, p.21-23.
3. GODOROJA P. *Realizarea programului național de sănătate orală la copii în Republica Moldova.* // Materialele congresului XII național al stomatologilor din Republica Moldova. Chișinău, 2003, p. 1-3.
4. Legea RM cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998. Monitorul oficial al Republicii Moldova nr. 38-39 din 30.04.1998.
5. PANCENCO A. *Unele aspecte de dezvoltare a serviciului stomatologic în municipiul Chișinău.* // Ediție consacrată celui de-al XIII-lea Congres Național al ASRM. Chișinău, 2006, p. 16-20.
- 6.КАТАНЭ В.В. *Заболеваемость и нормативы потребности сельского населения Молдавской ССР в амбулаторно-поликлинической помощи по стоматологии.* // Автореферат дисс. К.м.н. Кишинёв, 1974, 22 с.
- 7.СЫРБУ С.В., ЯЦЕНКО Л.Г., ПОПОВИЧ Е.В. *Организация оказания помощи стоматологическим больным с фоновой патологией.* // Первый съезд стоматологов Молдавской ССР. Кишинёв, 1988, с. 12-13.